



بررسی ویژگیهای مورفولوژیکی و بیو نرماتیوهای تولید مثلی دو گروه مولدین نژاد نروژی و ایرانی

ابوالحسن راستیان نسب - دکتر عین الله گرجی پور - احمدرضا حسینی - داود ضرغام - حامد کریمی

مرکز تحقیقات ژنتیک و اصلاح نژاد ماهیان سردابی شهید مطهری یاسوج

پست الکترونیکی مسئول مقاله: arya353@yahoo.com

به منظور آگاهی از وضعیت تولید ماهی قزل الا و میزان موفقیت کشورهای توسعه یافته در برنامه اصلاح نژاد این ماهی در تاریخ ۸۳/۱/۲۸ نسبت به واردات هفتاد هزار عدد تخم چشم زده ماهی قزل الا از کشور نروژ اقدام گردید. در شرایط یکسان از تخمهای وارداتی و تخم ماهیان مولد موجود در مرکز نسبت به تولید لارو از آنها اقدام گردید. پس از تبدیل لاروها به ماهیان مولد چهار ساله ویژگیهای مورفولوژیکی از قبیل طول و وزن و نسبت وزن لاشه نسبت به کل بدن دو گروه از مولدین اندازه گیری و با همدیگر مقایسه شدند. همچنین بیونرماتیوهای تولید مثلی نظیر میزان همآوری، اندازه تخم، تعداد تخم در گرم، میزان تلفات تخم طی دوره انکوباسیون در دو گروه از مولدین با همدیگر مقایسه شدند. بنا بر یافته ها ماهیان نژاد نروژی دارای رشد بالاتر و افزایش وزن بیشتری نسبت به ماهیان ایرانی بوده اند. میانگین قطر تخم در مولدین نروژی ۸ (۵/۵ میلیمتر) بیشتر از میزان آن ۷ (۴/۷) در مولدین ایرانی بود. تعداد تخم در گرم در مولدین نروژی ۷ (۹/۷) کمتر از میزان آن در مولدین ایرانی (۱۱) بود. بنابراین ماهیان نروژی دارای تخمهای بزرگتر ولی در مقایسه همآوری کمتری نسبت به مولدین ایرانی دارند. تلفات دوره انکوباسیون در تخم مولدین نروژی بیشتر از تخم مولدین ایرانی بوده است. همچنین درصد بالایی از مولدین نروژی عقیم بوده اند. بنابراین میتوان گفت مولدین تخمهای وارداتی در جهت تولید بچه ماهیان با پتانسیل رشد بالاتر بهگزینی و یا تحت برنامه اصلاح نژاد قرار گرفته اند. و این ماهیان دارای تمام یا عمده خصوصیات برتر ژنتیکی به عنوان ماهی مولد نبوده چرا که علاوه بر همآوری کمتر دارای قدرت سازگاری کمتری با شرایط اقلیمی منطقه دارند. حتی تخم بزرگتر در آنها می تواند ناشی سازگاری جانور با عرضهای جغرافیایی بالاتر بوده باشد. بنابراین استفاده از نسل مولدین نروژی بیشتر به منظور پرورار توصیه می شود تا تولید ماهی مولد از آنها. و از این ماهیان میتوان به عنوان بخشی از جمعیت پایه ماهیان در برنامه اصلاح نژاد و تولید ماهیان مولد استفاده نمود. انتخاب آن ها به عنوان کل جمعیت پایه صرفاً بر اساس ویژگی پتانسیل رشد بالاتر صحیح نیست.

کلمات کلیدی: قزل الا - ماهیان نروژی - مولدین ایرانی - بیو نرماتیو تولید مثلی